



## Poetyka z analizą dzieła literackiego

### Sylabus zajęć

#### Informacje podstawowe

<b>Kierunek studiów</b> Filologia polska	<b>Cykl dydaktyczny</b> 2023/24	
<b>Specjalność</b> -	<b>Kod zajęć</b> 03FPLS.13K.07498.23	
<b>Jednostka organizacyjna</b> Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej	<b>Języki wykładowe</b> polski	
<b>Poziom studiów</b> studia pierwszego stopnia	<b>Obligatoryjność</b> Obowiązkowy	
<b>Forma studiów</b> studia stacjonarne	<b>Blok zajęciowy</b> Przedmioty kierunkowe	
<b>Profil studiów</b> profil ogólnoakademicki		
<b>Koordynator zajęć</b>	Sylwia Karolak, Magdalena Bednarek	
<b>Prowadzący zajęcia</b>	Jacek Nowakowski, Magdalena Bednarek, Lucyna Marzec, Agnieszka Rydz	
<b>Okres</b> Semestr 1	<b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b> • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	<b>Liczba punktów ECTS</b> 3
<b>Okres</b> Semestr 2	<b>Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia</b> • Ćwiczenia: 30, Egzamin	<b>Liczba punktów ECTS</b> 3

## Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie wiedzy z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii
C2	przekazanie podstawowej terminologii z zakresu poetyki
C3	zdobycie i doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji oraz wartościowania tekstu literackiego (także w kontekście interdyscyplinarnym)
C4	wykształtowanie i doskonalenie umiejętności czytania tekstów teoretycznoliterackich

## Wymagania wstępne

Umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego, znajomość podstawowych kategorii analitycznych na poziomie szkoły średniej.

## Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
<b>Wiedzy - Student/ka:</b>			
W1	przedstawia terminologię dotyczącą analizy, interpretacji i wartościowania tekstu literackiego	FPL_K1_W01, FPL_K1_W02, FPL_K1_W04, FPL_K1_W16	Egzamin ustny, Esej
W2	charakteryzuje najważniejsze gatunki literackie oraz ich przekształcania i gry z nimi w literaturze współczesnej	FPL_K1_W16	Egzamin ustny, Esej
W3	omawia budowę wersyfikacyjną oraz rozpoznaje i charakteryzuje poszczególne systemy wersyfikacyjne	FPL_K1_W02, FPL_K1_W16	Egzamin ustny
W4	rozpoznaje i charakteryzuje stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów)	FPL_K1_W16	Egzamin ustny, Esej
W5	omawia kompozycję tekstu literackiego (m.in. charakteryzuje jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, typy sytuacji narracyjnej, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w powieści)	FPL_K1_W16	Egzamin ustny
<b>Umiejętności - Student/ka:</b>			
U1	potrafi dokonać analizy i interpretacji tekstu literackiego, wartościować utwory literackie oraz umiejętnie uzasadnić własną hipotezę interpretacyjną (posługując się odpowiednią terminologią i odwołując się do literatury przedmiotu)	FPL_K1_U05, FPL_K1_U07, FPL_K1_U08, FPL_K1_U09, FPL_K1_U11	Egzamin ustny, Esej
U2	potrafi zanalizować budowę wersyfikacyjną, rozpoznać i scharakteryzować poszczególne systemy wersyfikacyjne, oraz wykorzystać je do interpretacji	FPL_K1_U03, FPL_K1_U06	Egzamin ustny
U3	potrafi rozpoznać i scharakteryzować stylistykę wybranego tekstu literackiego (ze szczególnym uwzględnieniem środków stylistycznych i tropów) i wykorzystać ją do interpretacji	FPL_K1_U03, FPL_K1_U06	Egzamin ustny, Esej

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U4	potrafi zanalizować kompozycję tekstu literackiego (m. in. rozpoznać jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego w utworze, potrafi przeanalizować sytuację narracyjną, sposób konstrukcji postaci, czasu i przestrzeni w utworze epickim, zinterpretować je oraz zależności między nimi)	FPL_K1_U03, FPL_K1_U06, FPL_K1_U07	Egzamin ustny
U5	czyta ze zrozumieniem prace naukowe z zakresu poetyki i odnieść się do ich głównych tez	FPL_K1_U06, FPL_K1_U11	Egzamin ustny, Esej
<b>Kompetencje społecznych - Student/ka:</b>			
K1	jest gotów do wyrażania własnych opinii, twórczego interpretowania zjawisk kultury z poszanowaniem dorobku poprzednich epok oraz stanowisk innych uczestników dialogu / dyskusji	FPL_K1_K02, FPL_K1_K03, FPL_K1_K05	Egzamin ustny, Esej

### Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Przedmiot zainteresowań poetyki i jej miejsce wśród dziedzin nauki o literaturze	W1, U1, U5, K1	Ćwiczenia
2.	Poezja, liryka, wiersz; utwór poetycki, utwór liryczny, utwór wierszowany - ich wzajemne zależności. Poezja a proza	W1, W2, U1, U2, U5, K1	Ćwiczenia
3.	Charakterystyka systemów wersyfikacyjnych (rys historyczny, konstanty i tendencje, najczęstsze formaty, zastosowanie)	W1, W3, U1, U2, U5, K1	Ćwiczenia
4.	Wprowadzenie do stylistyki (style funkcjonalne a styl tekstu literackiego, stylizacja)	W1, W4, U1, U3, U5, K1	Ćwiczenia
5.	Leksykalne i składniowe środki stylistyczne - typologia, przykłady	W1, U1, U3, U5, K1	Ćwiczenia
6.	Przekształcenia semantyczne - tropy (zwłaszcza metafora, symbol, alegoria, ironia) - typologia, przykłady	W1, U1, U3, U5, K1	Ćwiczenia
7.	Kompozycja - jej typy i podstawowe pojęcia. Jednostki konstrukcyjne świata przedstawionego: motyw, wątek, postać, akcja i fabuła	W1, W5, U1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
8.	Elementy dzieła literackiego: czas i przestrzeń, postać literacka	W1, W5, U1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
9.	Sytuacja narracyjna i typy narracji	W1, W5, U1, U4, U5, K1	Ćwiczenia
10.	Wybrane gatunki literackie (charakterystyka, rys historyczny, przemiany konwencji gatunkowych).	W1, W2, U1, U5, K1	Ćwiczenia

### Informacje dodatkowe

## Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- napisanie merytorycznie poprawnego eseju,</li><li>- aktywność na zajęciach.</li></ul> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): student posiada obszerną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; biele posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; swobodnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, sprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, wartościując oraz odwołując się do literatury przedmiotu; potrafi czytać ze zrozumieniem teksty teoretycznoliterackie</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami (zwłaszcza w praktycznym zastosowaniu warsztatu badawczego)</p> <p>dobry (db; 4,0): student posiada znaczną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; dobrze posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; dość sprawnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst interdyscyplinarny, podejmując próby wartościowania oraz odwołując się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i rozumie ich główne tezy</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; ze zrozumieniem posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, stawia hipotezy interpretacyjne; poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; niekiedy podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie ich główne tezy</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): student posiada podstawową wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; na ogół poprawnie posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje po części udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, próbuje stawiać hipotezy interpretacyjne; zazwyczaj poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; rzadko podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie – choć w umiarkowanym zakresie – odwołuje się do literatury przedmiotu; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie większość głównych tez</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; nie potrafi poprawnie posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poetyki; nie umie zastosować nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, podejmuje nieudane próby analizy i interpretacji i wartościowania; nie potrafi zrekonstruować głównych tez tekstów teoretycznoliterackich, omawianych na zajęciach</p>

## Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunki zaliczenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktywność na zajęciach,</li> <li>- napisanie eseju,</li> <li>- zdanie egzaminu pisemnego.</li> </ul> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0): student biegle posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; swobodnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, sprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst kulturowy i interdyscyplinarny, wartościując oraz odwołując się do literatury przedmiotu; posiada obszerną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; potrafi czytać ze zrozumieniem teksty teoretycznoliterackie, wskazuje ich główne tezy, zauważa ich polemiczny charakter</p> <p>dobry plus (+db; 4,5): jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami (zwłaszcza w zakresie wiedzy nt. historycznego rozwoju kategorii z zakresu poetyki)</p> <p>dobry (db; 4,0): student dobrze posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; dość sprawnie stosuje nabytą wiedzę w praktyce interpretacyjnej, analizuje, interpretuje tekst literacki, w razie potrzeby uruchamiając kontekst kulturowy, podejmując próby wartościowania oraz odwołując się do literatury przedmiotu; posiada znaczną wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i rozumie ich główne tezy</p> <p>dostateczny plus (+dst; 3,5): student ze zrozumieniem posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, stawia hipotezy interpretacyjne; poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; niekiedy podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie odwołuje się do literatury przedmiotu; posiada zadowalającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie ich główne tezy</p> <p>dostateczny (dst; 3,0): student na ogół poprawnie posługuje się podstawową terminologią z zakresu poetyki; podejmuje po części udane próby zastosowania nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, próbuje stawiać hipotezy interpretacyjne; zazwyczaj poprawnie analizuje, interpretuje tekst literacki, choć nie zawsze uruchamia istotne konteksty; rzadko podejmuje próby wartościowania; zazwyczaj poprawnie – choć w umiarkowanym zakresie – odwołuje się do literatury przedmiotu; posiada podstawową wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii; podejmuje lekturę tekstów teoretycznoliterackich i zazwyczaj rozumie większość głównych tez</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0): student nie potrafi poprawnie posługiwać się podstawową terminologią z zakresu poetyki; nie umie zastosować nabytej wiedzy w praktyce interpretacyjnej, podejmuje nieudane próby analizy i interpretacji i wartościowania; nie potrafi zrekonstruować głównych tez tekstów teoretycznoliterackich, omawianych na zajęciach, nie posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu wersyfikacji, stylistyki, kompozycji i genologii;</p>

## Literatura

### Obowiązkowa

1. Obowiązują fragmenty / rozdziały wskazane przez osobę prowadzącą.
2. Chrząstowska B., Wysłouch S., Poetyka stosowana, Warszawa 2000.
3. Głowiński M., Okopień-Sławińska A., Sławiński J., Zarys teorii literatury, Warszawa 1991.
4. Kulawik A., Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego, Kraków 1990.
5. Ćwiczenia z poetyki, red. A. Gajewska, T. Mizerkiewicz, Warszawa 2006.
6. Miodońska-Brookes E., Kulawik A., Tatara M., Zarys poetyki. Warszawa 1980.
7. Słownik terminów literackich, red. J. Sławiński, Wrocław 2002.
8. Polska genologia. Gatunek w literaturze współczesnej. Red. R. Cudak. Warszawa 2009.
9. Potencjał wiersza, red. W. Sadowski. Warszawa 2013.
10. Biasi P. de, Genetyka tekstów. Przeł. F. Kwiatek, M. Prussak. Warszawa 2015.
11. Płuciennik J., Poetyka a empatia. Łódź 2002.
12. Eagleton T., Jak czytać literaturę? Tłum. A. kunicka. Warszawa 2014.
13. Powyższa lista ma charakter orientacyjny. Szczegółową listę lektur podaje prowadzący podczas pierwszych zajęć, z uwzględnieniem nakładu czasu pracy studenta przewidzianego na czytanie.

## Nakład pracy studenta i punkty ECTS

### Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie pracy semestralnej	20
<b>Łączny nakład pracy studenta</b>	<b>Liczba godzin</b> 90
<b>Liczba punktów ECTS</b>	<b>ECTS</b> 3

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

### Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie do zajęć	5
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie pracy semestralnej	15
<b>Łączny nakład pracy studenta</b>	<b>Liczba godzin</b> 90
<b>Liczba punktów ECTS</b>	<b>ECTS</b> 3

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

## Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do przejęcia odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, świata;
FPL_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pogłębiania świadomości roli wiedzy o języku, literaturze i kulturze rodzimej w budowaniu tożsamości zbiorowej i rozwijaniu więzi społecznych;
FPL_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podjęcia partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych;
FPL_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i wykorzystywać informacje dla celów badawczych lub zawodowych;
FPL_K1_U05	Absolwent/ka potrafi przez całe życie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności ogólne i dziedzinowe oraz podejmować współpracę z innymi osobami;
FPL_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w typowych sytuacjach profesjonalnych podstawowymi ujęciami teoretycznymi, pojęciami i sprawnościami właściwymi dla polonistyki;
FPL_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem tekstów literackich, oraz przeprowadzić ich analizę i interpretację w konkretnym kontekście kulturowym i zawodowym;
FPL_K1_U08	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać w mowie i piśmie własne poglądy w ważnych sprawach dotyczących kultury, życia społecznego, problemów zawodowych i kwestii światopoglądowych;
FPL_K1_U09	Absolwent/ka potrafi skonstruować w języku polskim, w konkretnej sytuacji zawodowej, typową wypowiedź pisemną oraz przygotować i zaprezentować wystąpienie ustne czy multimedialne dotyczące literatury, języka, a także innych obszarów komunikacji kulturowej i interpersonalnej;
FPL_K1_U11	Absolwent/ka potrafi rozpoznać, oceniać i wykorzystać ekspresywne, estetyczne i pragmatyczne właściwości języka polskiego;
FPL_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zakres, miejsce i znaczenie studiów polonistycznych w obszarze nauk humanistycznych oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną;
FPL_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie elementarną terminologię z zakresu badań nad językiem, literaturą i ich kontekstami;
FPL_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie literaturoznawstwa i językoznawstwa;
FPL_K1_W16	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu poetyki i teorii literatury;